

Zasadniczym celem dysertacji jest ocena efektywności systemów politycznych czterech następujących państw: Andory, Liechtensteinu, Monako i San Marino. Tym samym stanowią one ramy terytorialne rozprawy. Druga część tematu – *na przełomie XX i XXI wieku* – implikuje umieszczenie zagadnienia badawczego w szerokim kontekście procesów integracyjnych i globalizacyjnych, z jakimi mamy do czynienia we współczesnym świecie. Ów kontekst został zawężony w temacie do przełomu XX i XXI wieku, w którym to we wszystkich z czterech państw nastąpiła daleko idąca demokratyzacja systemów politycznych. Kategoria mikropaństw europejskich, która znajduje się w temacie dysertacji ma wskazywać, że przedmiotem niniejszej pracy będą jedynie cztery wyżej wskazane państwa europejskie. Umieszczenie w temacie pracy przymiotnika *demokratycznych* oznacza, że w ramach terytorialnych dysertacji nie znajduje się najmniejsze państwo świata – Watykan.